

2022-12-22
I2022/02414

Infrastrukturdepartementet

Trafikverket

781 89 Borlänge

Uppdrag att förhandla och ingå överenskommelser om att flygplatser ska vara beredskapsflygplatser under 2023

Regeringens beslut

Regeringen ger Trafikverket i uppdrag att omgående förhandla och ingå överenskommelser med nedan angivna flygplatser om att de ska vara beredskapsflygplatser under 2023. Överenskommelserna ska innebära att flygplatserna dygnet runt ska hålla en beredskap att ta emot luftfartyg som utför akuta eller av annat skäl prioriterade transporter för bl.a. hälso- och sjukvården, t.ex. ambulansflyg, samt för räddningstjänsten, kustbevakningen, brandflyget samt andra aktörer inom krisberedskap och totalförsvaret. Avtalen ska gälla som längst t.o.m. den 31 december 2023

Uppdraget avser följande flygplatser: Kiruna flygplats, Lycksele flygplats, Skellefteå flygplats, Örnsköldsviks flygplats, Mora-Siljan flygplats, Borlänge flygplats, Karlstads flygplats, Örebro flygplats, Västerås flygplats, Skavsta flygplats, Trollhättan-Vänersborgs flygplats, Linköping-Saab flygplats, Jönköpings flygplats, Växjö-Kronobergs flygplats, Kalmar flygplats, Halmstad flygplats, Kristianstad-Österlens flygplats samt de befintliga ordinarie beredskapsflygplatserna Gällivare flygplats, Luleå flygplats, Umeå flygplats, Sundsvall-Timrå flygplats, Åre-Östersund flygplats, Stockholm-Arlanda flygplats, Visby flygplats, Göteborg-Landvetter flygplats, Ronneby flygplats, Malmö-Sturup flygplats.

Trafikverket ska ingå avtal om beredskap enligt följande:

- För perioden fr.o.m. den 1 januari 2023 t.o.m. den 31 december 2023 bör avtal ingås för hela året och ersättningen beslutas på årsbasis. För flexibilitet att hantera en förändrad situation bör avtalen ha en månads

uppsägningstid. Avtal bör ingås snarast men senast under det första kvartalet 2023.

- Den statliga ersättningen bör fördelas på ett lämpligt, differentierat och kostnadseffektivt sätt till de beredskapsflygplatser som anges ovan.
- Vid en eventuell situation där en angiven flygplats väljer att inte ingå avtal, kan Trafikverket om möjligt ingå avtal med någon annan lämplig flygplats inom rimligt geografiskt avstånd från den angivna flygplatsen om den bedöms kunna ersätta den flygplats som väljer att inte ingå avtal.

Om behov uppkommer ska Trafikverket vid genomförandet av uppdraget inhämta information från Transportstyrelsen.

Trafikverket ska utreda förutsättningarna för att en flygplats i Gävleborgs län ska bli beredskapsflygplats framöver och redovisa sin bedömning till Regeringskansliet (det blivande Landsbygds- och infrastrukturdepartementet) senast den 31 mars 2023.

Statens kostnader för avtalen ska belasta anslaget 1:6 Ersättning avseende icke-statliga flygplatser, anslagsposten 3 Beredskapsflygplatser, inom utgiftsområde 22 Kommunikationer.

Kostnader förknippade med att öppna flygplatserna belastar användarna genom gängse avgifter för landning etc.

Skälen för regeringens beslut

Under 2012 infördes ett system med tio beredskapsflygplatser för att tillgodose tillgänglighet till grundläggande beredskap för samhällsviktiga tjänster. Trafikverket har i uppgift att genom överenskommelser med flygplatshållare säkerställa att det finns ett nationellt nät av beredskapsflygplatser.

Mot bakgrund av den översyn av systemet av beredskapsflygplatser som Trafikverket har gjort på regeringens uppdrag, synpunkter från remissinstanser på Trafikverkets del- och slutrapporter med anledning av översynen, erfarenheter från pandemin och det försämrade säkerhetspolitiska läget finns behov av att bättre tillgodose behovet av samhällsviktig luftfart, bl.a. för hälso- och sjukvård, t.ex. ambulansflyg, räddningstjänst, brandflyg, kustbevakningsflyg samt andra aktörer inom krisberedskap och totalförsvaret. För att bibehålla den nuvarande nivån av systemet av beredskapsflygplatser har riksdagen efter regeringens förslag i

Budgetpropositionen för 2023 anvisat medel för att möjliggöra statlig ersättning till beredskapsflygplatser (prop. 2022/23:1 utg. omr. 22, bet 2022/23:TU1, rskr. 2022/23:86).

På regeringens vägnar

Andreas Carlsson

Roland Bjuremalm

Kopia till

Justitiedepartementet/SSK
Försvarsdepartementet/MFI
Socialdepartementet/FS
Finansdepartementet/BA, SFÖ och K
Näringsdepartementet/BSÄ, MK och RTL
Socialstyrelsen
Försvarsmakten
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap
Kustbevakningen
Transportstyrelsen
Luftfartsverket
Sveriges Kommuner och Regioner
Svenska Regionala Flygplatser
Swedavia AB